

УДК 616-083.98-614.888

ТИХЕНКО С.В., ТИЩЕНКО В.А., ШВАБ О.Л., РЖЕВСЬКИЙ А.В.

Київський міський центр екстреної медичної допомоги служби медицини катастроф

Всеукраїнська асоціація працівників швидкої і невідкладної медичної допомоги та медицини катастроф

АЛГОРИТМ ВИКОРИСТАННЯ КИШЕНЬ СПЕЦІАЛЬНОГО РОБОЧОГО ОДЯГУ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ БРИГАД ЕКСТРЕНОЇ МЕДИЦИНИ ЯК СКЛАДОВА СВОЄЧАСНОСТІ ПОРЯТКУ ПРИ МАСОВОМУ УРАЖЕННІ

Резюме. Ефективність надання медичної допомоги на догоспітальному етапі залежить не тільки від кваліфікації працівника, а й від наявності в нього медичних засобів і швидкості їх застосування за принципом «тут і зараз». Запровадження уніфікованої схеми розміщення медичних засобів у кишнях спеціального робочого одягу медичного персоналу дозволить надавати медичну допомогу потерпілим більш якісно та ефективно.

Забезпечення членів бригади індивідуальним рюкзаком-укладкою з типовим переліком засобів для порятунку уніфікує порядок та зменшує час надання екстреної медичної допомоги постраждалим при масовому ураженні.

Ключові слова: система екстреної медичної допомоги, спеціальний робочий одяг, медичні засоби, уніфікована схема розміщення.

Мета роботи: створення єдиного порядку розміщення медичних засобів у кишнях спеціального робочого одягу медичних працівників бригад екстреної медичної допомоги для забезпечення своєчасності надання допомоги постраждалим під час ліквідації медико-санітарних наслідків надзвичайної ситуації в умовах обмеженого часу.

Визначення: при наданні екстреної медичної допомоги постраждалим у невідкладних станах за умов масового ураження вирішальне значення має вміння медичного персоналу застосувати спеціальні знання та виконання спеціальних прийомів для порятунку постраждалих під час медичного сортування, підтримання в стабільному стані життєвих функцій тяжких постраждалих на сортувальному майданчику в черзі на евакуацію до лікарень. Разом з цим час, затрачений при наданні допомоги, великою мірою залежить від наявності необхідних засобів безпосередньо на місці. Іншими словами, медичні засоби мають бути «тут і зараз» у кожного рятувальника під рукою.

Методи: для впровадження даного порядку використання кишень спеціального робочого одягу в чотирьох чергових змінах бригад екстреної медичної допомоги виконувалися різні варіанти заповнення необхідними медичними засобами для пропозиції оптимального варіанта.

Запропонована схема розміщення передбачає уніфікацію спеціального робочого одягу, а саме кількість кишень, їх розміру, розташування механізмів застібок тощо.

Зауважимо, що розміщення кишень на літньому та зимовому одязі має збігатися для полегшення використання в будь-яку пору року без зайвого навантаження на увагу медичного працівника.

Оскільки кожен із медичних працівників використовує однакову форму одягу та під час виконання своїх обов'язків може в будь-який момент зіткнутися з ситуацією з кількома постраждалими, розміщення медичних засобів запропоновано таким чином, щоб кожен із них мав можливість надати допомогу кільком постраждалим в автономному режимі.

Пропонується два види розміщення медичних засобів:

- 1) при виїзді на екстрений виклик з одним постраждалим;
- 2) при виїзді на виклик з двома і більше постраждалими в невідкладному стані.

Слід враховувати основні принципи роботи бригад екстреної допомоги, а саме:

1) Спеціальний робочий одяг — індивідуальний. Тому кожен медичний працівник має бути забезпечений відповідним майном.

2) Кількість майна при комплектації бригад регламентується наказом МОЗ України від 29.08.2008 р. № 500 «Про заходи щодо удосконалення надання екстреної медичної допомоги населенню в Україні», а саме:

© Тихенко С.В., Тищенко В.А., Шваб О.Л., Ржевський А.В., 2013

© «Медицина невідкладних станів», 2013

© Заславський О.Ю., 2013

Орієнтовний перелік оснащення виїзної бригади швидкої медичної допомоги (пункти наведені у зведеній таблиці № 1).

Враховуючи, що чинними нормами не передбачено типи укладок для розміщення в них медикаментів, засобів медичного призначення, необхідних для проведення медичного сортування постраждалих, засоби знаходяться в різних, не передбачених нормами, місцях салону санітарного автомобіля, що збільшує час для підготовки медичного персоналу бригади, комплектування одягу засобами для порятунку постраждалих. Для кожного члена бригади не передбачені рюкзак-укладка за європейськими стандартами.

Для забезпечення готовності за принципом «тут і зараз» при масовому ураженні нами пропонується контейнер-укладка майна виїзних бригад для комплектування кишень одягу на три особи, що забезпечує швидке наповнення кишень мінімальною кількістю медикаментів та виробів медичного призначення при наданні допомоги постраждалим у разі виникнення надзвичайної ситуації.

3) Перераховане майно закріплюється за кожною окремою бригадою та зберігається в

спеціальному контейнері/сумці/коробці. У разі виїзду на надзвичайну ситуацію бригада виймає медичні засоби з укладки та комплектує ними кишені.

4) Поповнення відбувається так же, як і поповнення іншого майна бригади.

Враховуючи дані, наведені в колонці 4 зведеної таблиці № 1, можемо відмітити, що перелік та кількість медичних засобів не такі вже й малі. Виникає закономірне запитання: яким чином все це розмістити на одній людині? Чи не буде це заважати при виконанні завдань?

Відповідаємо:

— переглянувши рис. 1–3 та табл. 2–4, впевнімося: розмістити весь перелік медичних засобів на одній людині нескладно;

— на власному досвіді медичних працівників виїзних бригад нашого Центру доведено: не тільки не заважає, а в екстремальних умовах допомагає (надає автономності та економить час).

— час, витрачений на укладання майна по кишенях, жодного разу не перевищував часу доїзду на виклик.

Зведена таблиця № 1

Нумерація згідно з наказом № 500	Назва медичних засобів та медикаментів	Кількість відповідно до наказу № 500*	Кількість, яка пропонується при заповненні кишень			
			Одного працівника		Лікарської бригади	
			ЗВ	НС	ЗВ	НС
1	2	3	4	5	6	7
1.6.	Хустки медичні для іммобілізації		–	1	–	3
2.9.7.	Повітропровідники	3 шт.	1	2	3	6
2.9.8.	Роторозширювач	1 шт.	1	1	3	3
4.1.	Бинт 7 x 14 см	4 шт.	1	2	3	6
4.2.	Бинт 5 x 10 см	6 шт.	–	1	–	3
4.4.	Лейкопластир (рулонний)	1 рулон	–	1	–	3
4.6.	Серветки стерильні 5 x 5 см (спиртові)	6 шт.	–	5	–	15
5.4.	Джгут кровоспинний (артеріальний)	4 шт.	1	2	3	6
–	Джгут (венозний)	–	–	1	–	3
5.9.	Катетери внутрішньовенні різних розмірів	5 шт.	–	2	–	6
5.10.	Пристрій для вливання в малі вени типу «метелик»	3 шт.	–	2	–	6
5.15.	Ножиці для розрізування одягу	1 шт.	–	1	–	3
5.18.	Пристрій для вливання розчинів для інфузій та кровозамінників (система)	3 шт.	–	2	–	6
5.24.	Рукавички оглядові нестерильні одноразові (латексні або неопренові)	100 пар	3	6	9	18
5.30.	Шприц 20,0	6 шт.	–	1	–	3
6.3.3.	Мішок для утилізації біологічних відходів	1 шт.	–	1	–	3
8.29.	Натрію хлорид 0,9% 200 мл у фл.	4 фл.	–	2	–	6
–	Маска медична	–	1	2	3	6
–	Сортувальні картки (ф-109-2/о)	–	–	2	–	6
–	Пластир бактерицидний	–	–	1	–	3
–	Антисептик для рук 1 фл. (10–20 мл)	–	–	1	–	3
–	Пакет для ампутованих частин тіла	–	–	1	–	3
–	Шпатель	–	–	1	–	3

* — Керівництво станції швидкої медичної допомоги може додатково, враховуючи місцеві умови та фінансування, доповнювати типи діагностичної та лікувальної апаратури, замінювати на аналоги або розширювати асортимент і кількість медикаментів, перев'язувального матеріалу, інструментарію та виробів медичного призначення, що зареєстровані та дозволені до застосування в Україні (згідно з наказом МОЗ України від 29.08.2008 р. № 500 «Про заходи щодо удосконалення надання екстреної медичної допомоги населенню в Україні»).

Таблиця 1. Склад контейнера-укладки майна виїзних бригад для комплектування кишень одягу на випадок надзвичайної ситуації (комплект на 3 особи)

№ п/п	Найменування	Од. виміру	Кількість	Термін придатності
1	Бинт 5 x 10 см	шт.	3	—
2	Бинт 7 x 14 см	шт.	6	—
3	Джгут венозний	шт.	3	—
4	Джгут кровоспинний	шт.	3	—
5	Катетер «метелик»	шт.	6	—
6	Катетер венфлон	шт.	6	—
7	Антисептик для рук	шт.	3	—
8	Натрію хлорид 0,9% 200,0 мл	шт.	6	—
9	Пластир бактерицидний	шт.	3	—
10	Пластир рулонний	шт.	3	—
11	Повітровід	шт.	6	—
12	Рукавички н/с	пари	18	—
13	Хустка медична	шт.	3	—
14	Шпатель	шт.	3	—
15	Система в/в	шт.	6	—
16	Захисні маски	шт.	6	—
17	Серветки спиртові	шт.	15	—
18	Картки медичного сортування (№-№)	шт.	6	—
19	Пакет для ампутованих частин тіла	шт.	3	—
20	Шприц 20,0	шт.	3	—
21	Пакет для використаних засобів медичного призначення	шт.	3	—
22	Роторозширювач	шт.	3	—
23	Ножиці	шт.	3	—

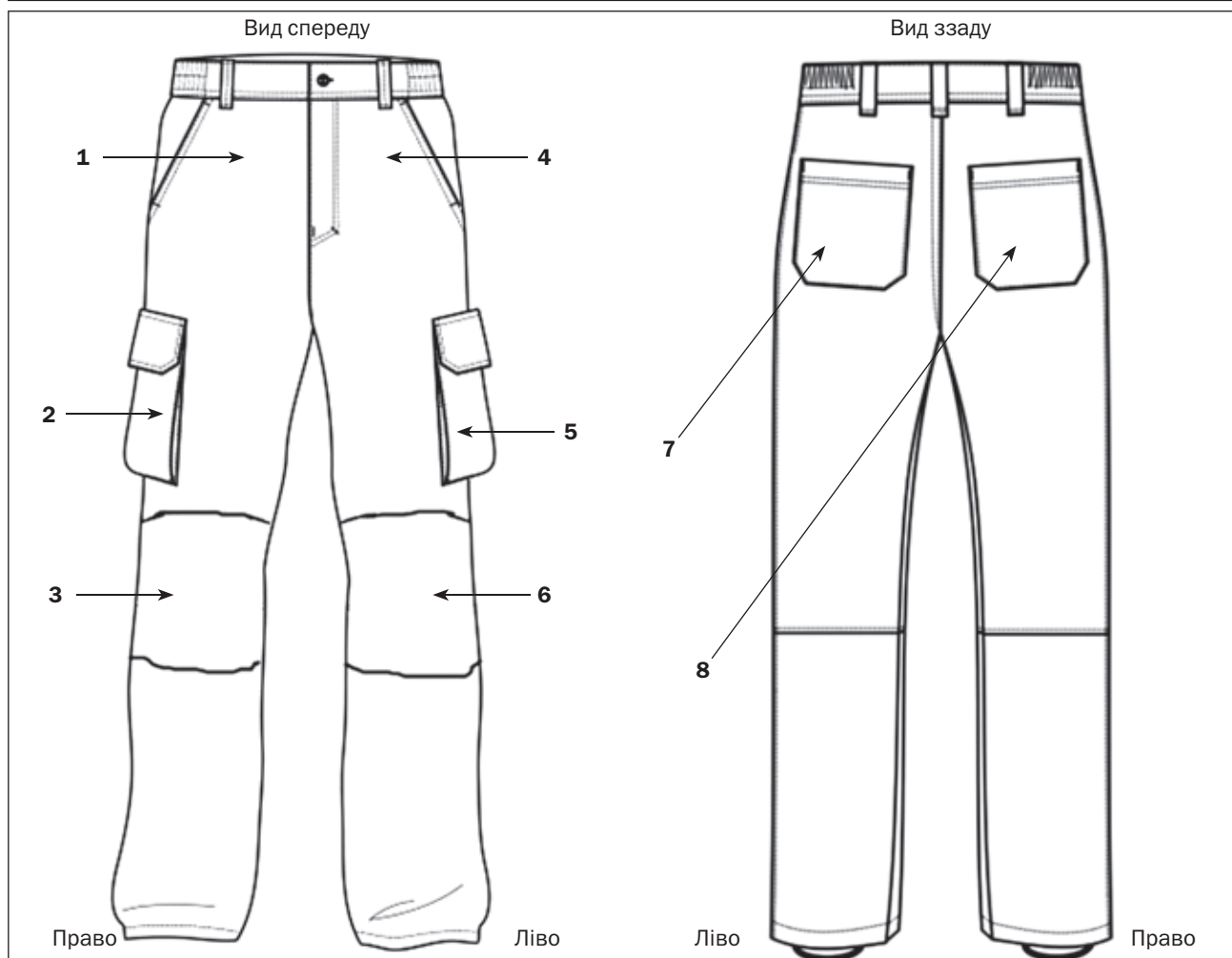

Рисунок 1

Таблиця 2. Призначення кишень штанів, що входять до переліку робочого одягу медичних працівників виїзних бригад

№ кишені	Назва кишені	Перелік витратних матеріалів медичного призначення	
		Звичайний виклик	Виклик на НП
1	Права верхня	Особисті речі	Особисті речі
2	Права стегнова	Рукавички — 3 пари	Рукавички — 6 пар
3	Права наколінна	Для вставки наколінника	Для вставки наколінника
4	Ліва верхня	Особисті речі	Особисті речі
5	Ліва стегнова		Антисептик для рук — 1 шт.
6	Ліва наколінна	Для вставки наколінника	Для вставки наколінника
7	Ліва задня	Засоби особистої гігієни	Засоби особистої гігієни
8	Права задня		Пакет для ампутованих частин тіла — 1 шт., пакет для використаних засобів медичного призначення — 1 шт.

Таблиця 3. Призначення карманів жилета («розвантаження»), що входять до переліку робочого одягу медичних працівників виїзних бригад

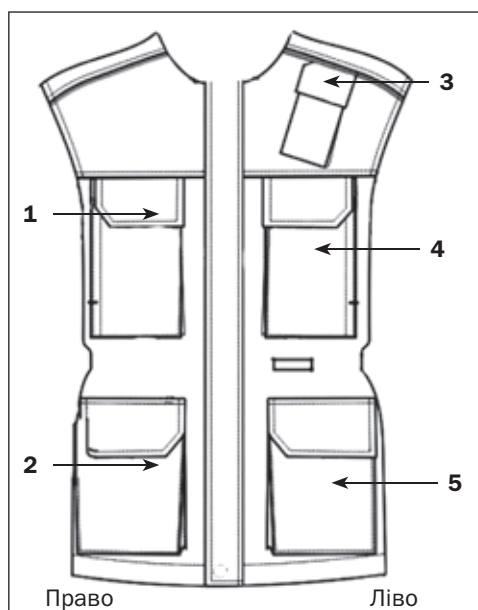

Рисунок 2

№ кишені	Назва кишені	Перелік витратних матеріалів медичного призначення	
		Звичайний виклик	Виклик на НП
1	Права нагрудна		Картки медичного сортування — 2 шт. Сортувальні браслети — 15 шт. (по 3 штуки червоного, жовтого, зеленого, темно-фіолетового та чорного кольорів)
2	Права нижня	Джгут кровоспинний — 1 шт.	Джгут кровоспинний — 1 шт., повітровід — 1 шт.
3	Ліва наплічна	Рація (засіб зв'язку)	Рація (засіб зв'язку)
4	Ліва нагрудна	Блокнот, ручка (власні)	Блокнот, ручка (власні)
5	Ліва нижня	Повітровід — 1 шт.	Джгут кровоспинний — 1 шт., повітровід — 1 шт.
	Права внутрішня		Пластир — 1 шт.
	Ліва внутрішня		Хустка медична — 1 шт.

Таблиця 4. Призначення кишень піджака/куртки демісезонної/зимової куртки, що входять до переліку робочого одягу медичних працівників виїзних бригад

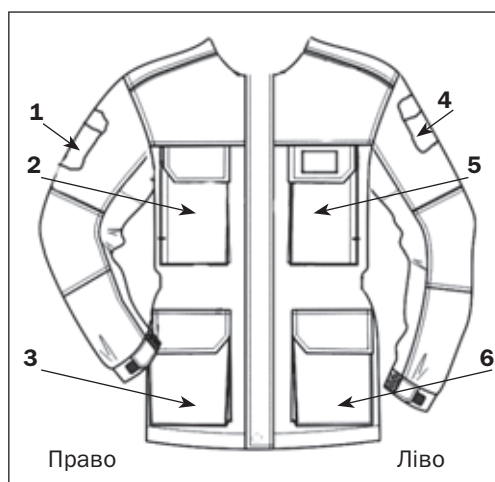

Рисунок 3

№ кишені	Назва кишені	Перелік витратних матеріалів медичного призначення	
		Звичайний виклик	Виклик на НП
1	Права наплічна	Бинти 7 x 14 — 1 шт.	Бинти 7 x 14 — 2 шт.
2	Права нагрудна	Роторозширювач — 1 шт.	Шпатель — 1 шт., роторозширювач — 1 шт.
3	Права нижня		Крапельниця — 1 шт., венозний джгут — 1 шт., р-н NaCl 0,9% — 1 флакон* (200/250/400/500 мл), ножиці — 1 шт.
4	Ліва наплічна		Бинти 5 x 10 — 1 шт.
5	Ліва нагрудна		Венфлон — 2 шт., «метелик» — 2 шт., шприц 20,0 — 1 шт.
6	Ліва нижня		Крапельниця — 1 шт, розчин — 1 шт., спиртові серветки — 5 шт.
	Права внутрішня		Захисні маски — 2 шт., бактерицидний пластир — 1 шт.
	Ліва внутрішня	Наркоукладка** — 1 шт.	Наркоукладка** — 1 шт.

Примітка: * — комплектація скляними ємкостями ЗАБОРОНЕ-НА; ** — комплектується одяг керівника бригади.

Тихенко С.В., Тищенко В.А., Шваб А.Л., Ржевский А.В.
 Киевский городской центр экстренной медицинской
 помощи службы медицины катастроф
 Всеукраинская ассоциация работников
 скорой и неотложной медицинской помощи и медицины
 катастроф

**ИСПОЛЬЗОВАНИЕ КАРМАНОВ
 СПЕЦИАЛЬНОЙ РАБОЧЕЙ ОДЕЖДЫ
 МЕДИЦИНСКИХ РАБОТНИКОВ БРИГАД ЭКСТРЕННОЙ
 МЕДИЦИНЫ КАК СОСТАВЛЯЮЩАЯ СВОЕВРЕМЕННОСТИ
 СПАСЕНИЯ ПРИ МАССОВОМ ПОРАЖЕНИИ**

Резюме. Эффективность оказания медицинской помощи на догоспитальном этапе зависит не только от квалификации работника, но и от наличия у него медицинских средств и скорости их применения по принципу «здесь и сейчас». Введение унифицированной схемы размещения медицинских средств в карманах специальной рабочей одежды медицинского персонала позволит оказывать медицинскую помощь потерпевшим более качественно и эффективно.

Обеспечение членов бригады индивидуальным рюкзаком-укладкой с типовым перечнем средств для спасения унифицирует порядок и сокращает время оказания экстренной медицинской помощи пострадавшим при массовом поражении.

Ключевые слова: система экстренной медицинской помощи, специальная рабочая одежда, медицинские средства, унифицированная схема размещения.

Tykhenko S.V., Tyshchenko V.A., Shvab O.L., Rzhovsky A.V.
 Kyiv City Center for Emergency Care of Disaster Medicine
 Service
 All-Ukrainian Association of Professionals of Acute and
 Emergency Medical Care and Disaster Medicine, Kyiv,
 Ukraine

**THE USE OF POCKETS IN SPECIALIZED WORKING CLOTHES
 OF MEDICAL WORKERS FROM FIRST-AID TEAMS AS PART
 OF TIMELY RESCUE IN MASS DESTRUCTION**

Summary. Effectiveness of health care in the prehospital stage depends not only on qualifications of the employee, but on the availability of medications and the speed of their application by «here and now» principle. The introduction of a uniform layout of medical devices in the pockets of specialized working clothes of medical personnel will made it possible to provide medical care to victims more efficiently and effectively.

Providing of team members with individual backpack with a typical list of medications for rescue unifies the order and reduces the time for emergency medical aid to victims of mass destruction.

Key words: system of emergency medical care, specialized working clothes, medical supplies, unified layout.

Отримано 15.01.13 □